

heid van de beleggingsstudieclub om aan de hand van de geschetste voorwaarden te besluiten zich wel of niet te registreren. Het is aan te bevelen dat alle deelnemers van de beleggingsstudieclub zo spoedig mogelijk (in elk geval voor 22 juli 2014) gezamenlijk bespreken en beoordelen of de beleggingsstudieclub voldoet aan de voorwaarden en dit punt jaarlijks te bespreken. Ook is het aan te raden om de genomen beslissing met de gemaakte afweging schriftelijk vast te leggen en de relevante documentatie te bewaren. Dan heeft de beleggingsstudieclub later altijd bewijs dat zij zich rekenschap heeft gegeven van de voorwaarden. De AFM zou in de toekomst aan beleggingsstudieclubs kunnen vragen of ze op dat moment aan de voorwaarden voldoen. Indien zou blijken dat een beleggingsstudieclub daar niet aan voldoet, dan zal deze zich toch moeten registreren met de bijkomende kosten.

Voor een volledige overzicht van voorwaarden voor vrijstelling:
veb.net/vrijstelling

5 jaar (tot peildatum 31 december 2012) blijken de tien grootste banken die in de VS, het Verenigd Koninkrijk, en de rest van Europa actief zijn, goed te zijn voor een totaal van 181 miljard euro aan 'Conduct Costs'.

AFGEDWONGEN

Wat zeggen deze cijfers? Allereerst maakt het inzichtelijk dat 'herstel van vertrouwen' – zoals banken dat steeds noemen – voornamelijk door toezichthouders of rechtszaken wordt afgedwongen. Ook toont het onderzoek aan welke centrale positie banken innemen in de samenleving en hoe groot die positie is. De totale betaalde kosten voor twijfelachtige acties in het verleden overschrijden menige begroting van een ministerie, maar toch weten banken winstgevend te blijven. Ten derde blijkt een groot verschil in toezicht en

handhaving tussen verschillende landen. Sommige leggen hogere boetes op, andere richten zich meer op vergaande transparantie.

De onderzoekers komen binnenkort met een update. Dan moet blijken of de cultuuromslag naar 'het klantbelang centraal' ook leidt tot een lagere 'Conduct Costs'. De voorkeuren zijn niet onverdeeld gunstig, met een megaboete voor de Franse bank BNP Paribas in het verschiet.

ONGELIJK, ONEERLIJK?

door Jan Maarten Slagter

Mijn eerste vakantiebaantje was bollenpeller – niet vreemd voor een scholier uit Oegstgeest. Het was een goede les, in meerdere opzichten. In de eerste plaats dat het verstandig was om mijn kaarten te zetten op het afmaken van mijn middelbare school. Hier lag niet mijn talent. Daarnaast dat je, als je niet zo goed bent in je werk, je beter per uur dan per stuk kunt worden betaald. De vingervlugge huisvrouwen aan de lange tafel vol bloembollen pelden mand na mand – en verdienden zo een veelvoud van de 8,25 gulden die ik aan het eind van de dag mee naar huis mocht nemen (ik weet het bedrag nog precies). Toch zaten we net zo lang te zweten in de hete en stoffige bollenschuur – was dat nou eerlijk?

Natuurlijk was dat eerlijk: de huisvrouwen werden beloond (nog steeds vrij karig) voor hun ervaring en inzet. Ik betaalde leergeld. Als ik had doorgezet, had ik waarschijnlijk de volgende dag een tientje verdiend. We werden bovendien exact gelijk behandeld – per gepelde bol kregen we hetzelfde bedrag. Inkomensongelijkheid is in de meeste gevallen een gevolg van gelijke behandeling – niet van het tegenovergestelde.

Er wordt de afgelopen tijd weer veel en heftig gedebatteerd over (on)gelijkheid en (on)eerlijkheid. De bestseller *Kapitaal in de 21e eeuw* van de tot voor kort onbekende Franse econoom Thomas Piketty viel in Nederland precies in het eerste schot van de inleidende beschietingen voor de herziening van het belastingstelsel. Hoe ongelijk zijn vermogens verdeeld en moet daar, door belastingheffing, iets aan gebeuren? Als het gaat om inkomens, is dat pleit al lang geleden beslecht in Nederland. De 10 procent meest verdienende huishoudens betaalt meer inkomstenbelasting dan de rest van de bevolking bij elkaar. Voor de duidelijkheid: dit omvat inkomen uit vermogen (weliswaar fictief inkomen op grond van de Vermogensrendementsheffing, maar daar gaat het nu niet om).

Dus gaat de discussie nu over vermogensongelijkheid. Die is echter (nog) ingewikkelder dan die over inkomensongelijkheid. Daarvan kun je nog zeggen: iemand die meer verdient, heeft in zekere zin "geluk" gehad. Sociale omgeving en aangeboren talent zijn geen verdiensten – dat rechtvaardigt een zeker mate van herverdeling. Vermogensongelijkheid kent echter veel meer en diverse oorzaken: de loterijwinnaar versus de sappelaar die nooit met vakantie ging. De jonge, succesvolle advocaat die, naast zijn hypotheek, een fors bedrag leent om toe te treden tot de maatschap versus de weduwe die een woekerlening aangaat om haar drie kinderen te laten studeren. Het is daarmee onmogelijk vermogensongelijkheid te corrigeren zonder grote groepen mensen zeer onrechtvaardig te behandelen.